

PATVIRTINTA
Šiaulių miesto savivaldybės asmens
su negalia gerovės tarybos
2025 m. Kovo 20 d. posėdžio
protokolu Nr. VT-24-(1.13 E)

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS 2024 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. SKYRIUS

ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS SUDARYMAS IR JOS FUNKCIJOS

Šiaulių miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) asmens su negalia gerovės tarybos (toliau – Gerovės taryba) tikslas – užtikrinti veiksmingą Šiaulių miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) institucijų, įstaigų ir Šiaulių miesto asmenų su negalia interesų ir jų interesams atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių bendradarbiavimą, sudarant galimybę asmenims dalyvauti sprendžiant su jais susijusius klausimus įvairiose Savivaldybės institucijose ir įstaigose, skatinti asmenų aktyvų dalyvavimą Savivaldybės gyvenime, siekti, kad Savivaldybės priimami sprendimai atitiktų asmenų poreikius, teises ir interesus.

2024 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymui (toliau – Įstatymas), Šiaulių miesto savivaldybės mero 2024 m. liepos 9 d. potvarkiu Nr. M-910 patvirtinta Šiaulių miesto savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos sudėtis. Komisiją sudaro 16 narių:

- Savivaldybės tarybos Švietimo, kultūros ir sporto komiteto ir Sveikatos ir socialinių reikalų komiteto deleguoti atstovai ir jų pakaitiniai nariai;
- Savivaldybės administracijos direktoriaus deleguoti 7 (septyni) darbuotojai ir jų pakaitiniai atstovai, atsakingi už švietimo, sveikatos, socialinių paslaugų, infrastruktūros, informacinių technologijų, sporto ir kultūros sritis;
- Savivaldybės teritorijoje veiklą vykdančių nevyriausybinių organizacijų, atstovaujančių asmenų interesams, po 1 (vieną) atstovą ir jų pakaitinį atstovą, pagal negalios pobūdį (regėjimo, klausos, judėjimo, psichikos ir (ar) proto ir kompleksinė negalia);
- Savivaldybės biudžetinių įstaigų, teikiančių socialines paslaugas asmenims, deleguotas asmuo ir jo pakaitinis atstovas;
- Šiaulių miesto savivaldybės administracijos asmenų su negalia koordinatorius, kuris yra ir Gerovės tarybos sekretorius.

Gerovės taryba veikia pagal Šiaulių miesto savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos veiklos nuostatus, patvirtintus Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2024 m. birželio 6 d. sprendimu Nr. T-230 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos steigimo ir jos veiklos nuostatų patvirtinimo“.

II SKYRIUS

ASMENS SU NEGALIA GEROVĖS TARYBOS VEIKLA

Pagrindinė Gerovės tarybos veiklos forma – posėdžiai. Posėdžių darbotvarkės ir protokolai viešinami Savivaldybės interneto svetainėje, naujai sukurtoje Asmenų su negalia reikalų koordinavimo skiltyje.

Gerovės taryba inicijuoja pasitarimus ne rečiau kaip kas 3 mėnesius, kuriuose:

- renka Gerovės tarybos pirmininką, pirmininko pavaduotoją ir sekretorių;
- analizuoja Šiaulių miesto asmenų socialines problemas ir poreikius, teikia pagal savo kompetenciją Savivaldybės institucijoms, įstaigoms pasiūlymus dėl asmenims su negalia aktualių klausimų sprendimo;

- analizuoja Savivaldybės institucijų parengtus teisės aktų projektus ir teikia siūlymus dėl jų gerinimo atliepiančias asmenų su negalia poreikius;
- teikia siūlymus ir rekomendacijas Savivaldybės tarybai, Savivaldybės administracijai bei kitoms institucijoms dėl asmenų su negalia teisių apsaugos politikos įgyvendinimo priemonių, jų tobulinimo, finansavimo ir stebėsenos;
- bendradarbiauja su valstybės ir Šiaulių miesto savivaldybės institucijomis ir įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir dalijasi gerąja praktika, užtikrinant asmenų su negalia teisių apsaugą ir įgyvendinimą lygiai su kitais asmenimis;
- skatina asmenis su negalia ir nevyriausybines organizacijas, atstovaujančias asmenų su negalia interesams, dalyvauti sprendžiant su jų gyvenimu ir veikla susijusius klausimus.

Nuo Gerovės tarybos sudarymo dienos, 2024 metais organizuoti 2 Gerovės tarybos posėdžiai, kuriuose:

1. sudaryti ir patvirtinti Gerovės tarybos 2024 m. (1 priedas) ir 2025 m. veiklos planai;
2. aptarta asmenų su negalia situacija Šiaulių miesto savivaldybėje, analizuojant aktualiausius statistinius duomenis:

- asmenų su negalia skaičius - 9 149 (nuolatinis Šiaulių miesto savivaldybės gyventojų skaičius 2023 m. – 108 000 gyventojų, iš jų asmenys su negalia sudaro 8,5 proc. nuo viso miesto gyventojų skaičiaus): vaikai su negalia – 690; darbingo amžiaus asmenys – 5 666; pensinio amžiaus asmenys – 2 793;

- asmenų su negalia įdarbinimas: 2023 m. iš viso dirbančių buvo 2 156 asmenų (2022 m. - 2 358). 2023 m. įdarbinti 538 asmenys su negalia.

3. Gerovės tarybos nariai buvo supažindinti:

- 3.1. su informacinių technologijų įrankiu STASIS, skirtu stebėti statinių prieinamumą asmenims su negalia. Remiantis STASIS duomenimis Savivaldybėje esančios viešosios paskirties pastatai nėra pritaikyti asmenims su negalia (viso viešosios paskirties pastatų: 288; dalinai atitinka – 42; neatitinka – 86; galimai neįsivertinę – 160 įstaigų);

- 3.2. su Savivaldybės administracijos atliktais ir planuojamais atlikti darbais, siekiant įgyvendinti įstatymo nuostatas:

- parengtu Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. A-513 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašo patvirtinimo“, patvirtintu Šiaulių miesto savivaldybės administracijos informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašu;

- informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A1-784 „Dėl informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijų patvirtinimo“, kurios nustato tvarką Savivaldybės gyventojams gauti informaciją jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais.

4. Gerovės tarybos nariams buvo pristatytas Savivaldybės administracijos įgyvendinamas projektas „Perėjimas nuo institucinės globos prie bendruomeninių paslaugų Sostinės regione, Vidurio ir Vakarų Lietuvos regione“, kurio metu įgyvendinamas Atvejo vadybos modelio taikymas darbingo amžiaus asmenims turintiems psichikos ir (ar) proto negalią. Su minėtais asmenimis dirba 2 Socialinių paslaugų skyriaus atvejo vadybininkės, kurios pateikė informaciją kokias paslaugas gali gauti asmenys su psichikos ir (ar) intelekto negalia. Gerovės tarybos nariai diskutavo dėl minėtos paslaugos sklaidos tikslinei grupei.

5. Gerovės tarybos nariams pristatyti Asmenų su negalia koordinatoriaus atlikti darbai:

- parengtas Šiaulių miesto savivaldybės administracijos informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašas (Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. liepos 16 d.

įsakymas Nr. A-513 „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos informacijos rengimo ir (ar) teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais tvarkos aprašo patvirtinimo“);

- inicijuotas savivaldybės internetinio tinklalapio testavimas dėl informacijos prieinamumo asmenims su negalia (internetu svetainės prieinamumo užtikrinimo neregiamas ir silpnaregiams tikslais), kurią atliko Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) Konsultacijų centras. Analizė buvo atlikta automatinio testavimo įrankiu, kuris aptiko nesuderinamumus su saityno turinio prieinamumo gairėmis (angl. web Content Accessibility Guidelines - šiose gairėse pateikiama išsami tarptautiniu mastu pripažintų standartų ir rekomendacijų sistema, kuria įmonės ir organizacijos gali vadovautis siekdamos užtikrinti, kad jų skaitmeninis turinys ir paslaugos būtų prieinamos žmonėms su negalia), bei pateikė rekomendacijas nustatytų trūkumų pašalinimui.

- parengta nekintama informacija apie Savivaldybę lengvai suprantama kalba, kuri paskelbta Savivaldybės internetiniame tinklalapyje.

- pristatyta informacija dėl pagalbos koordinavimo asmeniui su negalia skyrimo, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo nuostatų, patvirtintų Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2023 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. V71 „Dėl pagalbos koordinavimo asmeniui su negalia skyrimo, organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įgyvendinimo (pagalbos plane, kurį sudaro Agentūra, numatytų individualiųjų pagalbos poreikių tenkinimas). Principas: ne asmuo, bet institucija ieško asmens, norėdama jam suteikti pagalbą.

5. Atsižvelgiant į dirbančių asmenų su negalia sumažėjimą 2023 m., pirmojo posėdžio metu buvo nutarta į antrąjį Gerovės tarybos posėdį pakviesti Šiaulių miesto savivaldybės Užimtumo tarnybos atstovą pristatyti Užimtumo tarnybos teikiamas paslaugas ir pagalbą asmenims su negalia, ir kartu aptarti, kokios priežastys lemia asmenų su negalia bedarbystę, kokios priemonės yra naudojamos siekiant įdarbinti asmenį su negalia ir kitus kylančius iššūkius.

6. Įgyvendinant Gerovės tarybos nuostatų 7.5 papunktį, kuriame numatyta, kad gali „deleguoti atstovus dalyvauti savivaldybių institucijų ir įstaigų sudarytų darbo grupių, komisijų veikloje, kai svarstomi asmens su negalia teisių apsaugos ir jo gerovės būklės klausimai“, 1 gerovės tarybos narys, deleguotas į Šiaulių miesto savivaldybės smurto artimoje aplinkoje prevencijos komisijos sudėtį, atstovauti asmenis su negalia.

7. Gerovės tarybos posėdžių metu buvo aptariami ir kiti aktualūs Savivaldybės bendruomenei klausimai:

- Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komiteto rezoliucijos dėl įtraukiojo ugdymo Lietuvos mokyklose įgyvendinimo;

- asmenų su negalia įdarbinimo 5 proc. kvotos įgyvendinimo viešojo sektoriaus organizacijose;

- vienkartinės išmokos, onkologine liga susirgusiam asmeniui, tvarkos Šiaulių miesto savivaldybėje;

- dėl logopedų trūkumo švietimo įstaigose;

- dėl daugiabučių namų Spindulio g. 8 ir 12 namų kiemuose vykdomų remonto darbų, kurių metu buvo panaikintos orientacinės tvorelės ir kylančių iššūkių (sunkumų) asmenims turintiems regėjimo negalią.

Gerovės tarybos veikla buvo vykdoma visuomeniniais pagrindais, administravimo lėšų komisijos veiklai finansuoti 2024 metais nebuvo gauta. Informacija apie Gerovės tarybos veiklą skelbiama Šiaulių miesto savivaldybės internetiniame tinklalapyje www.siauliai.lt.

III SKYRIUS IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

2024 m. organizuoetuose Gerovės tarybos posėdžiuose buvo nagrinėjami svarbūs asmenų su negalia gerovės klausimai, tokie kaip: socialinių, švietimo, sveikatos paslaugų prieinamumas, asmenų su negalia užimtumas bei kitos aktualios sritys. Priimti sprendimai prisidėjo prie infrastruktūros gerinimo, socialinių paslaugų tobulinimo ir didesnio visuomenės informuotumo apie asmenų su negalia teises bei jų poreikius.

Atsižvelgiant į asmenų su negalia situaciją Šiaulių mieste, 2025 metais Gerovės taryba toliau sieks stiprinti bendradarbiavimą su savivaldybės institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis ir bendruomene, siekiant užtikrinti, kad asmenys su negalia Šiaulių miesto savivaldybėje galėtų savarankiškai dalyvauti visuomeniniame gyvenime.

Siekiant užtikrinti infrastruktūros prieinamumą asmenims su negalia, siūloma teikti rekomendaciją Savivaldybės administracijai, įtraukti asmenis su negalia ir (ar) juos atstovaujančias įstaigas/organizacijas, sprendžiant Savivaldybės infrastruktūros plėtros klausimus ir rengiant infrastruktūros projektus.

Asmens su negalia gerovės tarybos pirmininkė

Danutė Akaveckienė

Asmens su negalia gerovės tarybos sekretorė

Justina Skerstonė

Šiaulių miesto savivaldybės asmens su negalia gerovės tarybos 2024 metų veiklos planas

Eil. Nr.	Tikslas	Uždaviniai	Priemonės ir metodai	Planuojami rezultatai	Terminas	Atsakingi asmenys	Veiklos rezultatai
1.	Užtikrinti efektyvų Asmens su negalia gerovės tarybos darbą	Užtikrinti Asmens su negalia gerovės tarybos veiklos planavimą ir viešinimą.	Parengti metinį veiklos planą, metinę veiklos ataskaitą, protokoluoti posėdžius ir viešinti Šiaulių miesto savivaldybės internetiniame tinklapyje	Asmens su negalia gerovės tarybos veikla planuojama ir viešinama. Organizuoti ne mažiau kaip 2 asmens su negalia gerovės tarybos posėdžiai per metus, parengti protokolai.	III-IV ketv.	Asmens su negalia gerovės taryba	Parengti ir patvirtinti 2024 metų ir 2025 metų Gerovės tarybos veiklos planai. Suorganizuoti 2 Gerovės tarybos posėdžiai ir parengtu bei paviėšinti Savivaldybės interneto svetainėje posėdžių protokolai.
2.	Užtikrinti informacijos apie paslaugas ir pagalbą Šiaulių miesto savivaldybėje, asmenims su negalia prieinamumą	Užtikrinti informacijos prieinamumą asmenims su negalia	2.1. Sukurti Šiaulių miesto savivaldybės internetiniame tinklapyje skiltį „Asmens su negalia reikalų koordinavimas“.	Sukurta Šiaulių miesto savivaldybės internetiniame tinklapyje skiltis „Asmens su negalia reikalų koordinavimas“, kurioje viešinama informacija apie paslaugas ir pagalbą asmenims su negalia.	Iki 2024 m. gruodžio 31 d.	Savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų skyriaus Informacinių technologijų poskyris ir Socialinių paslaugų skyrius	Sukurta Savivaldybės interneto svetainėje skiltis „Asmens su negalia reikalų koordinavimas“ ir patalpinta aktuali informacija: https://www.siauliai.lt/list/view/asmens-su-negalia-reikalų-koordinavimas
			2.2. Susisteminti informaciją apie paslaugas ir pagalbą asmenims su negalia Šiaulių miesto			Savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyrius	Informacija apie galimas gauti paslaugas ir pagalbą patalpinta Savivaldybės interneto svetainėje skiltis „Asmens su negalia reikalų koordinavimas“: https://www.siauliai.lt/list/view/asmens-su-negalia-reikalų-koordinavimas

			savivaldybėje ir patalpinti savivaldybės tinklapyje.				
3.	Užtikrinti asmenų su negalia teisių apsaugos priemonių planavimą Šiaulių miesto savivaldybės planavimo dokumentuose.	Užtikrinti asmenų su negalia teisių apsaugą Šiaulių miesto savivaldybėje.	Apsvarstyti ir pateikti Šiaulių miesto savivaldybės administracijai siūlymus dėl asmeniui su negalia reikalingų paslaugų, pagalbos užtikrinimo priemonių įtraukimo į 2025 strateginį veiklos planą.	Pateikti siūlymai Šiaulių miesto savivaldybės administracijai.	Iki 2024 m. spalio 1 d.	Asmens su negalia gerovės taryba	Gerovės tarybos nariai (Savivaldybės administracijos darbuotojai pagal atskiras veiklos sritis) inicijavo, kad skyriaus rengiamo strateginio veiklos plano projekte būtų numatytos priemonės ar/ir rodikliai dėl asmeniui su negalia reikalingų paslaugų/ pagalbos priemonių įtraukimo ir/ar finansavimo numatymo.
4.	Stebėti ir prisidėti prie Šiaulių miesto fizinės aplinkos prieinamumo gerinimo.	Įvertinti Šiaulių miesto infrastruktūros pritaikymą asmenims su negalia.	Apsilankyti Šiaulių miesto savivaldybės teritorijoje esančiose įstaigose (pasirinktinai pagal sritį, ne mažiau 2 įstaigos).	Esant poreikiui pateiktos rekomendacijos savivaldybės administracijai dėl fizinės aplinkos prieinamumo gerinimo mieste.	III-IV ketv.	Asmens su negalia gerovės taryba	Asmens su negalia gerovės tarybos narys - asmenų su negalia reikalų koordinatorius, teikė konsultacijas viešąsias paslaugas teikiančioms organizacijoms/įstaigoms dėl informacijos ir fizinės aplinkos prieinamumo užtikrinimo, bei Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatų ir kitų teisės aktų reglamentuojančių asmens su negalia teises, įgyvendinimo. Gerovės tarybos atstovai apsilankė 2 socialinėse įstaigose ir 1 kultūros srities įstaigoje ir įvertino jų fizinės ir informacinės aplinkos prieinamumą asmenims su negalia. Šių priemonių įgyvendinimas bus tęsiamas 2025 metais.
5.	Stebėti ir prisidėti prie Šiaulių miesto savivaldybės paslaugų kokybės gerinimo asmenims su negalia.	Įvertinti paslaugų prieinamumą asmenims su negalia.	Suorganizuotas susitikimas su įstaigų atstovais, aptarti aktualiausias klausimus (pasirinktinai pagal sritį, ne mažiau 2 įstaigos).	Susitikimų metu apsieista aktualia informacija, pateiktos rekomendacijos įstaigoms dėl paslaugų prieinamumo	III-IV ketv.	Asmens su negalia gerovės taryba	

				asmenims su negalia.			
--	--	--	--	-------------------------	--	--	--